

چکیده‌ی پایان‌نامه‌های قرآنی

در هر شماره از فصلنامه‌ی صحیفه‌ی مبین مشخصات و چکیده‌ی شماری از پایان‌نامه‌های قرآنی دانشگاه‌ها می‌آید. ارسال این اطلاعات به این فصلنامه مایه‌ی امتنان است.

جایگاه امام علی بن ابی‌طالب علیه السلام در تفسیر قرآن

فاضلی مهساکارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث. دانشگاه تربیت مدرس. استاد راهنما: مهدوی راد، محمدعلی. ۱۳۷۵.

در این پایان‌نامه آراء و نظریات تفسیری امام علی بن ابی‌طالب علیه السلام در آثار روائی و تفسیری شیعه و اهل سنت بررسی و تجزیه و تحلیل شده‌اند و شامل پنج فصل است: فصل اول، نگاهی به دانش امام علی علیه السلام در زمینه‌ی تفسیر و دانش‌های قرآن. فصل دوم، جایگاه آن حضرت در تفسیر قرآن و روش تفسیری و مصادر تفسیری ایشان و مصاحبت آن حضرت با رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و تاثیر این امر بر دانش قرآنی امام علیه السلام. فصل سوم، جایگاه امام علیه السلام در علوم قرآنی. فصل چهارم، اوصاف قرآن در کلام آن حضرت علیه السلام. فصل پنجم، روایات تفسیری آن بزرگوار از سوره‌ی حمد تا پایان سوره‌ی آل عمران.

رساله‌ای در علوم قرآنی از حضرت علی علیه السلام به روایت نعمانی
 داودی، حسن کارشناسی ارشد علوم قرآنی و حدیث دانشگاه آزاد
 اسلامی کرج. استاد راهنما: نصیریان، یدالله. ۱۳۷۲.

این پایان‌نامه در ترجمه و تحقیق و تنقیح و شرح روایتی مفصل درباره‌ی علوم
 قرآن است که امام صادق علیه السلام از امیرمومنان علی علیه السلام نقل فرموده‌است. این
 روایت با تفاوت‌هایی در چند اثر آمده که از آن جمله تفسیر نعمانی است. این تفسیر
 در جلد ۹۰ بحارالانوار آمده‌است. مواردی که نویسنده‌ی پایان‌نامه بر روی این
 تفسیر معمول کرده، بدین قراراند: ترجمه، شرح برخی از مطالب، بررسی اسناد
 آن و مقابله آن با نسخه‌های خطی.

سیمای علی بن ابیطالب علیه السلام در قرآن از دیدگاه اهل سنت
 کسانی فر، بهجت السادات کارشناسی ارشد الهیات و معارف اسلامی،
 گرایش علوم قرآن و حدیث دانشگاه تهران. استاد راهنما: حاجتی،
 سیدمحمدباقر. ۱۳۷۱.

در این پایان‌نامه سیمای امام علی علیه السلام در آیات قرآنی با استفاده از تفاسیر و کتب
 بزرگان و مفسران اهل سنت بررسی شده‌است. در این تحقیق ابتدا تفسیر هر آیه
 با استناد به تفاسیر علمای عامه و خاصه بیان شده‌است، و به دنبال آن، شأن نزول
 و مصادیق آیه بیان و دیدگاه‌های مختلف نقد و بررسی شده‌است. در پایان با
 استناد به کتب روایی و تفسیری اهل سنت ثابت شده که علی علیه السلام مصداق تام و
 برتر آیه مبارکه است.

سیمای علی علیه السلام در قرآن

خسروی، حبیب‌الله کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث دانشگاه آزاد
 اسلامی کرج. استاد راهنما: امامی، ابوالقاسم. ۱۳۷۵.

در این پایان‌نامه، آیاتی که برابر روایات در شأن حضرت علی علیه السلام نازل شده یا
 آیاتی که آن حضرت در روایات مصداق بارز آنها معرفی شده، بررسی و ارائه
 شده‌اند. نویسنده در این زمینه از سه تفسیر از اهل سنت به نام‌های الدر المنثور
 سیوطی، تفسیر فخررازی و تفسیر زمخشری و سه تفسیر از شیعه به اسامی برهان

بحرانی، تفسیر لاهیجی و تفسیر فرات کوفی بهره برده است. محتوای پایان‌نامه در دو فصل با عناوین علی علیه السلام در آیات مکی و علی علیه السلام در آیات مدنی تنظیم شده است.

شخصیت علی علیه السلام در آیین‌های کتاب و سنت

سروی، فاطمه‌کارشناسی ارشد الهیات و معارف اسلامی، گرایش علوم قرآن و حدیث، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران، شمال. استاد راهنما: حجتی سیدمحمدباقر. ۱۳۷۵.

عناوین مباحث این پایان‌نامه عبارتند از: راه علی صراط مستقیم، علی صدیق امت، علی سابق امت، علی مصداق کلمات، علی نفس رسول خدا صلی الله علیه و آله، علی منزّه از رجس، علی مصداق آل یاسین، محبت علی پاداش رسالت، علی من عنده علم الكتاب، علی اذن واعیه، علی ایثارگر لوجه الله، علی تفسیر آیه‌ی نجوا، علی قسیم جنت و نار، علی مصداق اولوالامر، علی وصی رسول خدا صلی الله علیه و آله، ابلاغ امامت، اساس رسالت نبی صلی الله علیه و آله، ولایت علی مکمل دین و متمم نعمت الهی.

النور المبین فی تفسیر امیرالمؤمنین علیه السلام

فضلی، نادر. دکتری علوم قرآن و حدیث، دانشگاه تهران. استاد راهنما: حجتی سیدمحمدباقر. ۱۳۷۴.

این رساله به زبان عربی نوشته شده، و در آن به تقریب تمام روایات تفسیری امام علی علیه السلام از کتاب‌های حدیث و تفسیر عامه و خاصه، از ابتدای قرآن تا پایان سوره‌ی نسا همراه با معنای کلمات دشوار ذکر شده‌اند. مآخذ شیعی آن البرهان فی تفسیر القرآن و تفسیر نورالثقلین و منابع اهل سنت آن جلد دوم کنز العمال و الدر المنثور است.

بررسی شخصیت امیرالمؤمنین علیه السلام در آیین‌های وحی

سلیمان‌فام، رسول. کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث، دانشگاه آزاد اسلامی اراک. استاد راهنما: دهقانی، علی محمد. ۱۳۷۴.

در این پایان‌نامه آیاتی که در شأن علی علیه السلام نازل شده است، معرفی و بررسی

شده‌اند؛ نظیر آیه‌ی انذار، آیه‌ی شرح صدر، آیه‌ی خیر البریه، آیه‌ی مباحله، آیه‌ی تطهیر و آیه‌ی مودت.

امم و فرق در قرآن و نهج البلاغه

عشقی، علی. کارشناس ارشد علوم قرآن و حدیث دانشگاه آزاد اسلامی فسا. استاد راهنمایهستی، احمد. ۱۳۷۶.

در این پایان‌نامه نخست معنای لغوی و اصطلاحی اُمم و فرق بیان شده، سپس با توجه به نصوص قرآن و نهج البلاغه، این موضوعات بررسی شده‌اند: علل پیدایش فرقه‌ها از قبیل حسادت و خودخواهی، اصطکاک منافع، آراء و عقاید فرقه‌های باطل دوره‌ی جاهلیت.

تجلی قرآن در نهج البلاغه

مقدسی، روح‌الله. کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه شیراز. استاد راهنما: جعفری سیدمحمد مهدی. ۱۳۷۱.

در این پایان‌نامه مطالب مربوط به قرآن در نهج البلاغه بررسی و در پنج بخش با این عناوین تدوین شده‌است: نام‌های قرآن در نهج البلاغه، توصیف قرآن و تشویق مردم بدان، تفسیر قرآن، استشهاد به آیات قرآن، اقتباس از مضامین قرآن که از نتایج این پژوهش آن است در نهج البلاغه نوزده آیه تفسیر شده و بیست و چهار آیه مورد استشهاد قرار گرفته و از مضمون ۲۹۸ آیه اقتباس به عمل آمده‌است.

تحریض و تحذیر در قرآن و نهج البلاغه

بهاری فردوس. کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث دانشگاه آزاد اسلامی فسا. استاد راهنما: محمد بیگی، شاهرخ. ۱۳۷۶.

در این پایان‌نامه، نخست معنای لغوی تحریض و تحذیر بیان شده، سپس نصوص قرآن و حدیث در زمینه‌ی موضوعات زیر گردآوری و بررسی شده‌اند؛ تحریض به جهاد، پرستش، نماز، زکات، قناعت، و تحذیر از عقوبت آخرت، گناه، ربا و

تحقیق پیرامون دعا در قرآن و نهج البلاغه

قهرمان ایزدی شهین کارشناسی ارشد الهیات و معارف اسلامی، گرایش علوم قرآن و حدیث دانشگاه تهران. استاد راهنما: آیت‌الله زاده شیرازی، سیدمرتضی. ۱۳۷۲.

در مقدمه پایان‌نامه بین دعاهای اسلام بالاخص دعاهای شیعه با ادعیه دیگر ادیان مقایسه شده و در بخشهای مختلف آن مطالب در زیر آمده است:

(۱) آیات قرآنی برحسب معانی دعا؛ (۲) انواع نیایشگران و اقسام دعا؛ (۳) محتوای دعاهای قرآن؛ (۴) آداب و شرایط استجاب و فواید دعا؛ (۵) نظریات دانشمندان غیرایرانی در زمینه دعا؛ (۶) دعاهای نهج البلاغه.

تحلیلی بر معانی و مصادیق فتنه در قرآن و نهج البلاغه

حیدری، حاجیه کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث دانشکده‌ی اصول دین قم. استاد راهنما: محمدی اصفهانی، عبدالله. ۱۳۷۷.

پژوهش حاضر در پنج بخش تدوین شده است. در بخش اول واژه‌ی فتنه و در بخش دوم چگونگی پیدایش فتنه در جامعه و آثار آن بررسی شده است. در این بخش ابزار، آثار و قربانیان فتنه معرفی گردیده است. بخش سوم به بررسی مصادیق فتنه از دیدگاه قرآن و بخش چهارم به معرفی مصادیق فتنه از منظر نهج البلاغه اختصاص دارد. بخش پنجم درباره‌ی راه‌های پیش‌گیری از وقوع فتنه و مقابله با آن است.

جلوه‌های عرفانی نماز در نهج البلاغه و قرآن کریم و ادب فارسی

معزی، احمد کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه آزاد اسلامی تهران، مرکزی. استاد راهنما: تجلیل، جلیل. ۱۳۷۳.

در این پایان‌نامه، خطبه‌هایی از نهج البلاغه که حضرت علی علیه السلام در آنها به تصریح یا تعریض به نماز پرداخته، بررسی شده‌اند؛ سپس آیاتی از قرآن کریم و مطالبی منظوم یا منثور از متون ادب فارسی که در آنها به نماز اشاره شده نقل و شرح شده‌اند.

ستایش و نکوهش انسان از دیدگاه قرآن و نهج‌البلاغه

میرجلیلی، عباسعلی. کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث. دانشگاه آزاد اسلامی فسا. استاد راهنما: محمدبیگی، شاهرخ. ۱۳۷۶.

انسان در نصوص دینی هم مورد ستایش واقع شده و برای او اوصاف برجسته‌ای یاد شده و هم مورد نکوهش قرار گرفته و اوصافی نکوهیده برای او ذکر گردیده‌است.

نویسنده با عنایت به این موضوع در این پایان‌نامه با معرفی سرمشق‌های ایمان و کفر درصدد تبیین ابعاد مثبت و منفی انسان برآمده‌است.

سیمای حضرت مهدی (عج) در قرآن و نهج‌البلاغه

زارعیان جهرمی، عبدالرحیم. کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث. دانشگاه آزاد اسلامی فسا. استاد راهنما: جعفری، سیدمحمد مهدی. ۱۳۷۶.

موضوعاتی که در این پایان‌نامه مورد تحقیق قرار گرفته، عبارتند از:

شخصیت و زندگینامه‌ی حضرت مهدی (عج)، غیبت صغرا و نحوه‌ی ارتباط آن حضرت با مردم در این دوره، غیبت کبرا و فلسفه‌ی آن و مسئولیت شیعیان در این دوره، علائم ظهور مهدی (عج) و انتظار فرج آن بزرگوار، حضرت مهدی پس از ظهور و چگونگی حکومت و برنامه‌ی او، سیمای حضرت مهدی در نهج‌البلاغه، و سرانجام سیمای آن امام از نظر اهل تسنن.

سیمای قرآن در نهج‌البلاغه

شجاعپوریان، ولی. کارشناسی ارشد زبان و ادبیات عرب. دانشگاه تهران. استاد راهنما: جعفری، محمد مهدی. ۱۳۷۰.

این پایان‌نامه در دوازده فصل با این عناوین تنظیم گردیده‌است: خصوصیات قرآن از دیدگاه نهج‌البلاغه، ترغیبات نهج‌البلاغه پیرامون قرآن، توصیه‌های امیرالمؤمنین جهت استفاده از قرآن و شیوه‌ی استفاده از آن، مفسران حقیقی قرآن از دیدگاه نهج‌البلاغه، تفسیر به رأی و مهجور بودن قرآن از دیدگاه نهج‌البلاغه، آیات قرآنی در خطبه‌های نهج‌البلاغه، آیات قرآنی در نامه‌های

نهج البلاغه، آیات قرآنی در کلمات قصر نهج البلاغه، آیاتی که مستقیماً تفسیر شده‌اند، برخی از آیات که امیرالمؤمنین به طور ضمنی تفسیر کرده‌اند، آیاتی که امیرالمؤمنین از مفاد آنها در سخنان خود استفاده کرده‌اند، و آیات مکرر و تغییر یافته در نهج البلاغه.

سیمای قرآن در نهج البلاغه

مقیم‌خان، الهه‌کارشناسی ارشد الهیات و معارف اسلامی، گرایش علوم قرآن و حدیث، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی. استاد راهنما: حاجتی‌نسیده محمدباقر. ۱۳۷۳.

این پایان‌نامه به بررسی سیمای قرآن در نهج البلاغه می‌پردازد و این مباحث در آن مطرح شده است: آشنایی با نهج البلاغه، قرآن از دیدگاه نهج البلاغه، آیات قرآن در نهج البلاغه، پاره‌ای از علوم قرآنی در نهج البلاغه، بلاغت در نهج البلاغه، علوم موجود در نهج البلاغه، و فرهنگ قرآنی در نهج البلاغه.

نگرش تفسیری بر آیات قرآن در نهج البلاغه

افتخاری، ناصرکارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث، دانشگاه آزاد اسلامی کرج. استاد راهنما: امامی، ابوالقاسم. ۱۳۷۵.

در این پایان‌نامه آیاتی که در نهج البلاغه مورد استشهاد واقع شده، بررسی گردیده‌اند. مباحث این پژوهش در سه بخش تدوین شده است:

بخش اول در خصوص اصول عقاید و مشتمل بر موضوعات توحید، نبوت، امامت و معاد است.

بخش دوم درباره‌ی خلقت و شامل مباحث آفرینش عالم، آفرینش ملائکه، خلقت شیطان و آفرینش آدم است.

بخش سوم تحت عنوان قرآن و احکام آن حاوی دو مبحث فضیلت قرآن و احکام قرآن است.

پژوهش در تفسیر آیات ولایت در قرآن و حدیث

حمزه پور معتوقی، ناصر. کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث. دانشگاه تربیت مدرس. استاد راهنما: لسانی فشارکی، محمدعلی. ۱۳۷۶.

این پایان‌نامه درباره‌ی آیات ۳، ۵۵ و ۶۷ سوره‌ی مائده است، و در آن چنین نتیجه‌گیری شده است که برابر روایات متواتر فریقین آیات مذکور درباره‌ی حضرت علی علیه السلام نازل شده است. تنها اختلاف اساسی شیعه و اهل سنت در این باره این است که شیعه این آیات را دال بر ولایت علی علیه السلام و جانشینی او پس از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می‌داند؛ اما اهل سنت، آنها را دال بر فضیلت آن حضرت می‌شمارند. در این تحقیق با دلایل مختلف صحت نظر شیعه ثابت شده است.

پژوهشی پیرامون آیه‌ی شریفه‌ی ولایت در کتاب و سنت

احمد، محمد. کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث. دانشگاه آزاد اسلامی تهران، مرکزی. استاد راهنما: حجتی، سیدمحمدباقر. ۱۳۷۵.

موضوع این پایان‌نامه آیه‌ی کریمه‌ی «انما ولیکم...» است و مباحث ذیل را دربردارد:

مطالبی درباره‌ی معنای ولی، اعم بودن ولایت از نبوت، انواع ولایت و لزوم تمسک به صاحبان اصلی ولایت، روایات مربوط به شأن نزول آیه‌ی ولایت، تصویر زیبای آیه‌ی ولایت در اشعار شعرای بزرگ صدر اسلام، دلالت آیه و معنای ولی و مولی و این که ولی در آیه‌ی مورد بحث به معنای اولی به انفس است، نه محبت، هشت شبهه‌ی مخالفان بر آیه‌ی ولایت و پاسخ آنها، رد این معنا که آیه‌ی ولایت در شأن عبادة بن صامت و ابوبکر نازل شده است.

تجلی امامت در آیه‌ی ولایت

علاء‌المحدثین، فرهاد. کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث. دانشگاه آزاد اسلامی تهران، مرکزی. استاد راهنما: حجتی، سیدمحمدباقر. ۱۳۷۴.

این پایان‌نامه درصدد اثبات این است که معنای ولایت در آیه‌ی شریفه‌ی «انما ولیکم الله و رسوله و الذین آمنوا الذین یقیمون الصلاة و یؤتون الزکوة و هم

راکعون» (مانده ۵۵) اولی به تصرف است. مباحث مطرح شده عبارتند از: شأن نزول آیه‌ی شریفه، مباحث لغوی آیه، مطالبی در زمینه‌ی حصر و انواع آن و حصر در آیه، مصداق آیه بودن ائمه علیهم‌السلام و شرح معانی مستفاد از آیه.

بررسی انتقادی نظرات فخر رازی در مسأله‌ی ولایت

محمدی، قاسمعلی. کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث. دانشگاه آزاد اسلامی اراک. استاد راهنما: گرجیان، محمد مهدی. ۱۳۷۴.

فخر رازی نویسنده‌ی تفسیر مفاتیح‌الغیب معروف به تفسیر کبیر درباره‌ی امامت قائل به انتخابی بودن آن است. در این پایان‌نامه نخست امامت از دیدگاه فریقین بررسی شده، سپس دیدگاه اهل سنت به ویژه فخر رازی مورد نقد قرار گرفته و شبهات قائلان به انتخابی بودن امامت پاسخ گفته شده است.

اخلاص و ریا در قرآن و نهج‌البلاغه

رضایی، علی میرزا. کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث. دانشگاه آزاد اسلامی فسا. استاد راهنما: نیری، محمدیوسف.

در این پایان‌نامه موضوع اخلاص و ریا در چهار فصل بررسی و نوشته شده است: فصل اول، بررسی لغوی و اصطلاحی و جایگاه اخلاص و ریا در فرهنگ اسلامی؛ فصل دوم، مظاهر اخلاص: توحید نمود بارز خلوص، عبادت بستر اخلاص، رابطه‌ی اخلاص و عمل، گوهر اخلاص در معرض ابتلا و امتحان؛ فصل سوم، عوامل و آثار اخلاص: عوامل ظهور اخلاص مانند تفکر و خودشناسی، آثار اخلاص مثل شرک‌زدایی و شکوفایی فطرت، جلوه‌های خلوص در فرایندهای سیاسی اجتماعی مانند ادای امانت الهی و پذیرش مسئولیت بر سبیل پیمان با خدا؛ فصل چهارم، ریا و ریشه‌ها و آثار آن در قرآن و نهج‌البلاغه.

جهاد اصغر و آزادی بشر از دیدگاه قرآن و نهج‌البلاغه

عابدی‌نژاد، غلامعلی. کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث. دانشگاه آزاد اسلامی اراک. استاد راهنما: دادخواه، عباسعلی.

موضوع این تحقیق جهاد ابتدایی است و مطالب اصلی آن در دو فصل آمده است: ۱۱۳

در فصل اول از این موضوعات بحث شده است: معنای جهاد، جهاد از نظر اصطلاح شرع، مقصود از جهاد اصغر، اهمیت جهاد از دیدگاه قرآن و نهج البلاغه، معنی جهاد ابتدایی، آیاتی از قرآن در تأیید جهاد ابتدایی، جهاد ابتدایی از نظر روایات خاصه و عامه. در فصل دوم این موضوعات بررسی شده است: ارزش و اهمیت جهاد اصغر، اقسام جهاد اصغر، جهاد برای نابودی شرک و بت پرستی، جهاد دفاعی، آزادی چیست، تعریف جامع درباره آزادی، آزادی در اسلام، اقسام آزادی، آزادی فردی، آزادی فکری و عقیدتی، آزادی سیاسی، بعضی از نتایج و لوازم آزادی، محدودیت آزادی

حیات طیبه در قرآن و نهج البلاغه

ابراهیمی، اسماعیل. کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث. دانشگاه آزاد اسلامی فسا. استاد راهنما: جعفری، سید محمد مهدی. ۱۳۷۸.

در این پایان نامه حیات طیبه یا زندگی مقرون به سعادت در آیات قرآن کریم و روایات به ویژه نهج البلاغه بررسی شده و مطالب آن در هفت فصل به این شرح آمده است: فصل اول، معانی لغوی الحیاة و الطیبه در فرهنگ‌های عربی؛ فصل دوم، وجوه مختلف حیات در قرآن و تفاسیر؛ فصل سوم، حیات طیبه در تفاسیر مختلف، مانند: تفسیر التبیان فی تفسیر القرآن، اطیب البیان، تفسیر انوار درخشان؛ فصل چهارم، حیات طیبه در روایات؛ فصل پنجم، حیات طیبه در نهج البلاغه؛ فصل ششم، شرایط رستگاری: مسیرهای مطلوب در کسب حیات طیبه، اصول لازم برای رسیدن به حیات طیبه، حیات طیبه و آثار آن، نشانه‌های حیات طیبه؛ فصل هفتم، تحلیل نظرات مختلف پیرامون حیات طیبه: نقد اقوال مختلف پیرامون حیات طیبه، تأثیر حیات طیبه در اجتماع، حیات طیبه فردی.

سیمای مؤمنین و متقین در قرآن و نهج البلاغه

جولایی، زهرا. کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث. دانشگاه آزاد اسلامی فسا. استاد راهنما: جعفری، سید محمد مهدی.

تحقیق حاضر دارای سه فصل به این شرح است: فصل اول، مؤمنین در قرآن و

نهج‌البلاغه: ایمان (معنای ایمان، تعریف ایمان از دیدگاه نهج‌البلاغه، ایمان مذهبی، آثار و فواید ایمان مذهبی، درجات ایمان، رابطه‌ی اسلام و ایمان، عقیده‌ی معتزله درباره‌ی ایمان، عقیده‌ی مرجئه درباره‌ی ایمان)، مؤمنین (تعریف مؤمن، کسانی که خطاب شده ایمان آورند، کسانی که ایمان آوردند، وظایف اهل ایمان) یاد خدا، عمل به سخن خود، پرهیز از غیبت و بدگویی و گمان بد و...، اوصاف مؤمنین در قرآن کریم، اوصاف مؤمنین در نهج‌البلاغه، وعده‌های خداوند به مؤمنین (وعده‌ی بهشت، مژده‌ی رحمت الهی، وعده‌ی رزق و روزی خوب و آمرزش، یاری و دفاع)، ارزش و مقام والای مؤمن، احوال مؤمنین در ادوار مختلف، تفاوت زن و مرد در ایمان؛ فصل دوم، متقین در قرآن و نهج‌البلاغه: تقوی (معنای تقوی، توصیف تقوی، مبانی تقوی، مراتب تقوی، آثار تقوی، تقوی از دیدگاه عارفان، ارزش تقوی)، اوصاف متقین در قرآن کریم، اوصاف متقین در نهج‌البلاغه، وعده‌های خداوند به اهل تقوی، ویژگی جایگاه متقین در آخرت؛ در فصل سوم، از مباحث پایان‌نامه نتیجه‌گیری شده است.

صدق و صادقین در قرآن کریم و نهج‌البلاغه

سروی، زهرا. کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث. دانشگاه آزاد اسلامی فسا. استاد راهنما: جمفری، سید محمد مهدی. ۱۳۷۸.

این پایان‌نامه در شش فصل با این مباحث نگارش شده است: فصل اول، صدق: معنی و تعریف صدق، حقیقت صدق، برخی از کلماتی که به صدق اضافه شده‌اند و مفهوم آنها نظیر قدم صدق، میبؤاً صدق، اقسام صدق، صدق یکی از اوصاف حمیده‌ی انسانی است، صدق یکی از شعبه‌های جهاد و جهاد یکی از ستون‌های ایمان است، اثرات صدق، صدق یکی از ویژگی‌های پیامبران و رهبران است، امتحان یکی از سنت‌های الهی برای تشخیص صدق در افراد است؛ فصل دوم، صادقین: معنی و تعریف صادق، ظهور صدق صادقین و پاداش آن، انواع صادقین؛ فصل سوم: سیمای صادقین در قرآن کریم: خداوند، قرآن کریم، پیامبران (در این بخش چهارده تن از پیامبران که در قرآن به صدق متصف

شده‌اند، یاد شده و آیات مربوط بررسی گردیده‌است)، صداقت و تصدیق حضرت مریم علیها السلام، صداقت فرشتگان، صداقت حضرت علی علیه السلام و ائمه ع معصومین علیهم السلام؛ فصل چهارم، سیمای صادقین در نهج البلاغه: خداوند، صداقت و تصدیق قرآن کریم، صداقت پیامبران علیهم السلام، صداقت و تصدیق حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم، صداقت اهل بیت علیهم السلام، صداقت و تصدیق حضرت علی علیه السلام، صداقت فرشتگانی که مأمور انسان هستند؛ فصل پنجم، صدقه: تعریف صدقه و اقسام آن، چگونگی صدقه دادن و شروط قبولی و بطلان صدقه، آثار صدقه، موارد مصرف صدقات، متصدقین و پاداش آنها؛ فصل ششم، صدقه: مفهوم صدقه و وجه تسمیه ی آن. در ضمیمه، موارد استعمال مشتقات صدق در قرآن کریم یاد شده‌است.

عدل و قسط در قرآن و نهج البلاغه

زارع، محمدحسن. کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث. دانشگاه آزاد اسلامی فسا. استاد راهنما: محمدبیگی، شاهرخ. ۱۳۷۸.

این تحقیق در یک مقدمه و شش فصل نوشته شده‌است: مقدمه، ارزش عدالت در فرهنگ اسلامی؛ فصل اول، معنای لغوی و اصطلاحی عدل و پیشینه ی کلامی بحث عدل؛ فصل دوم، عدالت در قرآن؛ فصل سوم، عدل و قسط در نهج البلاغه: عدالت اجتماعی در نهج البلاغه، عدالت در حکومت از دیدگاه امام علی علیه السلام؛ فصل چهارم، نظریات فرق اسلامی در باب عدل و قسط: حسن و قبح، جبر و اختیار، محاسن و معایب خلقت؛ فصل پنجم، دلایل منکران عدل و پاسخ به آنها: دلایل منکران اصل عدالت و پاسخ به آنها، پاسخ به دلایل منکران اصل عدالت، حوادث ناگوار و پاسخ به آنها، مفهوم قضا و قدر؛ فصل ششم، عدل از اصول دین: چرا عدل را از اصول دین می‌نامیم؟ موقعیت خیر و شر در جهان هستی، فلسفه ی تفاوتها در جهان هستی.